

Maatschap Neimeijer kiest voor ideale ligbed

Spoelsysteem ondervangt nadelen zandbox

Rundveehouderij | Tekst en foto's: **Durkje Hietkamp**

Weinig nieuwe stallen worden met zandboxen uitgevoerd. Vooral het verwijderen van zand uit de mestopslag is een groot struikelblok. Op Sallandhiem in Donkerbroek heeft een innovatief spoelsysteem melkveehouder Harrie Neimeijer toch overtuigd.

Melkveehouder Harrie Neimeijer werkt met zand in de boxen. "Qua comfort en hygiëne is een zandbox het ideale ligbed voor koeien. De koeien liggen graag in het zand, dikke hakken komen minder vaak voor en mastitis is goed beheersbaar. Bovendien is zand aanmerkelijk goedkoper dan bijvoorbeeld zaagsel." Maar zand in de mestopslag is een probleem. Neimeijer dacht in eerste

instantie dan ook dat het niet voor hem was weggelegd. Inmiddels is hij overtuigd van het tegendeel. Neimeijer heeft in zijn 0+4+0-rijige stal een spoelsysteem aangelegd voor de beide middelste zandgangen en is daarover erg te spreken. "Het is een betaalbaar systeem dat in Amerika en Canada al jaren gangbaar is, maar op de Nederlandse markt is het uniek."

Spoelsysteem

De stal met 130 ligboxen is uitgevoerd met door kabels aangedreven mestschuiven die de mest naar de afstortgoot brengen. Door de goot die buiten de stal is geïnstalleerd, wordt met een zware elektrische mestpomp met een capaciteit van 4000 liter per minuut dunne mest gepompt (gier). "Hiermee wordt de mest en het zand van de beide middelste zandgangen drie minuten gespoeld", vertelt Neimeijer. De gespoelde fractie gaat via een buis naar een tussenopslag, waar het zand kan bezinken. "Door het spoelen wordt het zand voor een groot deel uit de dikke fractie van de mest gespoeld. De dunne fractie stroomt door naar de volgende bak. Van daaruit wordt de dunne fractie weer gebruikt om de goot te spoelen", legt Neimeijer uit. Als de tussenopslag vol is, wordt het overgepompt

De mest die uit de stal wordt geschoven, wordt drie minuten gespoeld met dunne mest om het zand eruit te krijgen.

Qua comfort en hygiëne is een zandbox het ideale ligbed voor koeien. Dikke hakken komen minder vaak voor en mastitis is goed beheersbaar.

naar de mest silo. "Het werkt perfect. Het zand bezinkt goed en wanneer het te dik wordt, laten we het spoelwater van de robot erbij." Van het zand is 30 procent volgens de veehouder zo fijn, dat het zich aan de mest hecht. Zo wordt een deel van het zand al meegetrokken in de zodemester. Voor het bezonken zand dat met een kraan uit de opslag is verwijderd, is naast de bezinkbak een betonplaat aangelegd. Drie tot vier keer per jaar wordt het restmateriaal over het land gebracht met een breedstrooier. "Ik wil het niet missen, het is super mooi spul."

Harrie Neimeijer laat het afgekeurde metselzand zien dat hij als boxbedekking gebruikt. "A-zand is fijn, waardoor het vocht er goed doorheen loopt."

Dikke laag

De koeien worden gemolken met twee melkrobots. De stal is verder ingericht met vier rijen; twee enkele rijen met in het midden een dubbele rij boxen en twee voergangen aan de buitenkant. "Met deze inrichting hoeven we maar twee gangen leeg te maken", verklaart Neimeijer. De looppaden tussen de boxen zijn dichte betonvloeren die om de vier uur met een mestschuif worden schoongeschoven. De vloer loopt iets af, zodat de gier naar binnen loopt en de staarten niet in de mest komen te liggen. De looppaden achter het voerhek zijn bekleed met een rubber loopmat. "Belangrijk bij zandboxen is dat er zo weinig mogelijk boxvervuiling optreedt. Er moet een dikke laag in zodat het vocht naar beneden loopt en de koeien niet vuil worden en uierontsteking oplopen", zegt Neimeijer. Hij realiseert momenteel een celgetal van 150.000 cellen per milliliter.

MDV

De stal voldoet aan de Maatlat Duurzame Veehouderij. "Met name door de toepassing van weidegang, dakisolatie, en een remmend ventilatiesysteem (meer wind, kleden verder dicht) voldoen we aan de criteria. De voordelen zijn aanzienlijk. We mogen afschrijven tot een restwaarde van 0 procent en 40 procent MIA claimen." Het ventilatiesysteem wordt aangestuurd door een weerstation op het dak van de stal. "Omdat een MDV-stal niet mag ventileren aan de achterkant, hebben we aan de achtergevel gekozen voor het Multibay-ventilatiegordijn." Dit

Achtergrond maatschap Neimeijer

Maatschap Neimeijer bouwde tweemaal een nieuwe stal binnen twee jaar. De familie komt van oorsprong uit Overijssel. Het bedrijf grensde aan het dorp Lemelerveld en vanwege de slechte verkaveling kocht de familie in 1990 een nieuw bedrijf in Donkerbroek. In 2007 werd een plan voor de bouw van een nieuwe stal opgesteld. Omdat er geruchten waren dat de provincie de N381 zou omleggen, werden de bouwplannen in de ijskast gezet. In 2008 ging de bouw alsnog van start. Besloten werd om compleet nieuw te bouwen. "De dierenarts opperde het idee om zand in de boxen te gebruiken. Daarvoor was melkveehouder Harrie Neimeijer niet te porren, tot Vetvice het idee voor een Amerikaans spoelsysteem opperde. In november 2008 was de stal klaar, maar werd de weg toch door het land gelegd. "We hebben er ruim een half jaar in gemolken en in juni 2009 hebben we dit bedrijf van 62 hectare gekocht." In 2010 werd op de nieuwe locatie nieuw gebouwd. De tweede stal is qua inrichting en mestverwerking een verbeterde kopie van hun bestaande stal.

systeem rolt het kleed eenvoudig op naar boven, waardoor over een grote breedte toegang wordt verschaft voor de trekker met kalkstrooier waarmee wekelijks zo'n zes kuub zand in de boxen wordt gebracht. Daarvoor gebruikt hij A-zand, afgekeurd metselzand en dat bevat hem prima. "Straatzand bevat te veel leemklei en bij gebruik van woudzand hadden we na twee maanden vijf koeien met klebsiella. A-zand is fijn zand waar het vocht goed doorheen loopt. Het zand kost 12,50 euro per kuub en dat is fors goedkoper dan zaagsel." Nadeel van zandboxen is dat er vaker een kraan nodig is. Bovendien ervaart Neimeijer een snelle slijtage van de afnametouwjes door het zand. "De touwtjes aan de melkbekers moeten we elke drie weken vervangen." Neimeijer concludeert dat hij wellicht niet goedkoper uit is, "maar daar staat wel tegenover dat we het ideale ligbed hebben." ♦

